

خبریات

جایگاه متزلزل سینمای مستند

جواد طوسی

- با نمایش فیلم مستند «قهرمان آخر» تجربه‌ای

از حقیر سرپاقتصیر در گروه «هنر و تجربه»، به‌مجهوربودن و مظلومیت «سینمای مستند»

بیشتر ایمان آورد.
با آنکه عده‌ای از مسئولان و سیاست‌گذاران همواره از تریبون‌های مختلف سنگ این نوع سینما را به سینه می‌زنند، ولی عملاً می‌بینیم تلاش چندانی برای فرهنگ‌سازی و مخاطب‌شناسی وسیع سینمای مستند صورت نمی‌گیرد.
در طول سال چند جشنواره به‌طور کامل اختصاص به فیلم مستند دارد.
در جشنواره داخلی فیلم فجر نیز هنوز این سینمای تک‌افتاده، مغضوب واقع نشده است.
خب، با همین ظرفیت‌های محدود و نفس‌های نصفه‌نیمه جا دارد که فضای بهتر و مناسب‌تری برای موجودیت این نوع سینما و شناخته‌شدن هرچه‌بیشترش در نظر گرفته شود.
برنامه‌ریزی درست و روشن‌بینانه درباره شیوه اکران مداوم آثار قدیم و جدید مستند در طول سال، می‌باید یکی از اهداف اصلی این حوزه باشد.
در چند سال قبل به همت مرکز گسترش سینمای مستند و تجربی، یکی از سالن‌های سینما سپیده به نمایش فیلم مستند اختصاص داشت‌که طبق گفته‌ها و شنیده‌ها با استقبال چندانی از سوی تماشاگر مواجه نشد.
اما ظاهرا دوستان و مدیران به جای بررسی علت‌ها و اعمال تمهیدات لازم برای رونق این نوع سینما و شناسایی و جذب مخاطب، راه‌حل نهایه را در این دیده‌اند که همین تنها سالن نیز درش تخته شود.

اساسا چرا «سوسپسید فرهنگی» برای این سینمای مجهزورمانده و آسیب‌پذیر منظور نمی‌شود؟
در تعامل و مناسبات فرهنگی میان وزارت ارشاد و مرکز گسترش سینمای مستند و تجربی و سازمان صداوسیما و سازمان فرهنگی – هنری شهرداری می‌توان برای بخش

تیزر تلویزیونی و تبلیغات درون‌شهری این فیلم‌ها، تسهیلاتی را در نظر گرفت.
خود شبکه مستند در کنار یک‌سری برنامه‌های کلیشه‌ای، می‌تواند برای ارتقای سینمای مستند ایران و معرفی آثار برتر و فیلم‌سازان مستعد و خوش‌فکر این رشته نقش مؤثرتری داشته باشد.
در این میان، شورای سیاست‌گذاری گروه «هنر و تجربه» با تمام کار‌های مثبتی که برای معرفی سینمای مستند در این مدت برداشته و این نظر لطفشان اخیرا شامل حال فیلم «قهرمان آخر» نیز شده است، ولی جسارتا حق مطلب را به‌طور کامل ادا نمی‌کنند.
اصلا نمی‌خواهم به این مناسبت سنگ خودم را به سینه بزنم و بازارگرمی کنم، ولی اگر بپذیریم مستند برتره مربوط به سینمای بومی خودمان به‌طور اجتناب‌ناپذیر ارزش و اهمیت تاریخی دارد.
در آن صورت چا دارد که فضای گسترده‌تری برای نمایش و دیده‌شدن این‌گونه آثار پیش‌بینی شود.
حال که فرصتی پیش آمده تا به یکی از پایه‌های اصلی و تاریخ‌ساز سینمای ایران (مسعود کیمیایی) در «قهرمان آخر» پرداخته شود.
آیا بهتر نبود که سالن موزه سینما چند سئنانس خود را به نمایش این فیلم اختصاص می‌داد؟
مدیریت فعلی موزه سینما بنا به دلایل گوناگون دل‌خوشی از نگارنده ندارد، ولی خود را یکی از ارادتمندان مسعود کیمیایی می‌داند.
خب این تعلق‌خاطر حتی اگر محدود و مقید به یک

ادای تاریخی باشد، ادب و انصاف حکم می‌کرد که برای حرمت‌نگه‌داشتن این فیلم‌ساز کهنه‌کار و صاحب سبک یکی، دو سئنانس مربوط به فیلم‌های بغروش «خوب، بد، جلف» و «گشت ۲» را در طول هفته به فیلم «قهرمان آخر» اختصاص می‌دادند.
این نادیده‌گرفتن را در مورد دو پردیس سینمایی پرمشتری «کورش» و «پارسو» نیز می‌بینیم.
البته صادقانه انتظار داشته و دارم که این حمایت و امکانات نمایشی بیشتر و بهتر برای فیلم‌های «موج نو» احمد طالبی‌نژاد، «مردان ارباب جمشید» یگانه آهنگرانی و درْنا مدنی و «۷۶ دقیقه و ۱۵ ثانیه» سیف‌الله صدیدان هم فراهم می‌شد.
به‌هرحال، دیوار سینمای مستند، کوتاه‌تر از آن است که بخواهیم قضیه را شخصی کنیم و سلیقه و جناح‌بندی را به‌نگاه متعالی فرهنگی و محیط صنفی ترجیح دهیم.
اگر بخواهیم منابع مناسب و کارساز در حوزه‌های جامعه‌شناختی، ادبی/ تاریخی/ ملی، پژوهشی، قوم‌نگارانه … داشته باشیم و به پیوندی عمیق میان گذشته و حال برسیم، می‌باید در یک همدلی عمومی و دلسوزانه به سینمای مستند بیش از این بها بدهیم.
بدون تعارف عرض می‌کنم، باید روشن شود که فیلم مستند برای خالی‌نبودن عزیزه و جورشندن جنس و بیلان کار دادن به بازی گرفته می‌شود، با ارزش و اهمیت فرهنگی/ تاریخی/ اجتماعی دارد؟

خبر

یک گروه ایرانی میهمان تئاتر

اودین یوجینوو باربا شد

● کمپانی تئاتر آژمانیشگاهی گاراز که در حوزه تئاتر آژمانیشگاهی علاوه بر اکران نمایش، سلسله‌رویدادهای فرهنگی را برگزار می‌کند، از سوی علی مسعودی در یکی از برنامه‌های پژوهشی خود به نام وی یو اقدام به ساخت مستند تولیدی سه‌ساعته‌ای از یوجینوو باربا، تئاتر اودین، اجراها و پژوهش‌های این گروه ماندگار تئاتر آژمانیشگاهی کرده است.
به‌این‌ترتیب علی مسعودی، به‌عنوان میهمان ویژه یوجینوو باربا به فستیوال هننگی اودین اسمال دعوت شد.

به‌نهار شهربانی- رضا آشفته: تشکیل گروه سینمایی «هنر

و تجربه» بدون شک یکی از اتفاقات مهم سینمایی ایران است.
وجود سالن‌هایی هرچند محدود، اما اختصاص‌یافته به فیلم‌های آوانگارد و نوجویانه و پیوستن بخش عظیمی از کارگردانان جوان که با ایده‌های جذاب پا در مسیر اکران فیلم‌هایشان در این گروه سینمایی گذاشتند، باعث شد پس از سال‌ها از تجربه طرح‌های شکست‌خورده اکران فیلم‌های متعلق به سینمای آلترناتیو و تجربه‌گرا، گروه سینمایی هنر و تجربه مخاطبانش را با خود همراه کند و نفس جدیدی در سینمای ایران بدمد، اما قطعاً تشکیل این گروه سینمایی نیز مثل بسیاری از تجربه‌های پیشین در ابتدای امر با آزمون‌وخطاهایی همراه بود و بسیاری از نقدها، این گروه سینمایی را به سمت رفع نواقص سوق داد.
حمایت حجت‌الله ایوبی، رئیس پیشین سازمان سینمایی، از این گروه باعث شد تا این گروه سینمایی با اتکا به حمایت‌های دولتی، بیش از پیش درصدد مستحکم‌شدن پایه‌هایش قدم بردارد.

به‌همین‌دلیل یکی از اصلی‌ترین پرسش‌های مطرح‌شده از محمدمهدی حیدریان، رئیس جدید سازمان سینمایی، در بدو ورودش، پرسش درباره چگونگی ادامه حیات این گروه سینمایی بود.
حیدریان معتقد است: «وجود این گروه سینمایی یک اتفاق میموند و یک راهکار مناسب برای پرداختن به این نوع سینما، پس حضورشان حتما لازم است.»

او تأکید می‌کند: «در صورت نیاز به اصلاح روش،

باید حتما با حضور خودشان بنشینیم و اگر اصلاحی نیاز داشت آنها را صورت دهیم.
به‌هرحال منافع سینما و فرهنگ و منافع دست‌اندرکاران مجموعه، مسئله‌ای است که ان‌شاءالله باید همه با هم تأمین شوند بنابراین هرگونه تغییری مستلزم این است که این منافع تأمین شود.»

اما ظاهرا این گروه سینمایی در ادامه مسیرش با اماوگره‌هایی روبه‌رو است.
غلامرضا فرجی، سخنگوی شورای صنفی نمایش، در گفت‌وگو با مهر با اعلام

تصمیم شورای صنفی نمایش مبنی‌بر ممنوعیت پخش فیلم‌های سرگروه‌ها و اکران آزاد در گروه «هنر و تجربه» گفت: این تصمیم در سال ۹۵ ازسوی شورای صنفی نمایش گرفته و در سال جدید به‌پخش‌کنندگان ابلاغ شده است.

او ادامه داد: گروه «هنر و تجربه» یک گروه سینمایی با اهداف مشخص است و قاعده از ابتدا بر این بوده که فیلم‌های خاصی در این گروه نمایش داده شود و این مصوبه در همین راستاست.

سخنگوی شورای صنفی نمایش همچنین در پاسخ به اینکه برخورد با متخلفان چگونه خواهد بود نیز گفت: «این موضوع در جلسات بعدی شورای صنفی نمایش مورد بحث قرار خواهد گرفت.»

این در حالی است که در یک سال گذشته فیلم‌هایی

چون «گذشته»، «لاتوری»، «ایستاده در غبار» و «نفس» که هم‌زمان در گروه سینمایی اکران شدند، سئنانس‌هایی در این گروه سینمایی به نمایش آنها اختصاص داده شد.

واکنش مدیر گروه «هنر و تجربه»

امیرحسین علم‌الهدی، رئیس شورای سیاست‌گذاری این گروه سینمایی، ماه‌ها پیش در واکنش به نمایش برخی آثار سینمایی هم‌زمان در سرگروه سینمایی و هنر و تجربه با اشاره به اینکه تفکیک صددرصدی بین سینمای اکران و «هنر و تجربه» به‌سختی امکان‌پذیر است، نوشت: «برخی از فیلم‌های متفاوت و برتر سینمای پدنه هم که

هنر

ممنوعیت اکران فیلم‌های سرگروه و آزاد از سوی شورای صنفی نمایش

حصارکشی دور «هنر و تجربه»

حساوی جنبه‌های هنری و تجربی هستند و به دلیلی این‌امکان را دارند که جایی در اکران گروه سینمایی «هنر و تجربه» پیدا کنند، می‌توانند در چارچوب این طرح به نمایش درآیند.
با این‌تعریف سینمای اصغر فرهادی، کارگردان «فروشنده»، محمدحسین مهدویان، کارگردان «ایستاده در غبار»، و رضا درمیشیان، کارگردان «لاتوری» جزء لاینفک سینمای «هنر و تجربه» است.
تجربه نمایش «ایستاده در غبار» در سینمای «هنر و تجربه» نیز باعث به‌وجودآمدن نوعی ارزش‌افزوده برای دو طرف شد.
از طرف دیگر نحوه سئنانس‌بندی سینماهای «هنر و تجربه» برای فیلم‌هایی از قبیل «ایستاده در غبار»، «لاتوری» و «فروشنده» در تقابل با فیلم‌های دیگر این گروه نیست و تمامی فیلم‌ها براساس قابلیت‌های خود در معرض نگاه مخاطبان قرار خواهند گرفت.»

علیرضا داوودنژاد: گروه هنر و تجربه باید جدی گرفته شود

این اتفاق خوبی است که اکران فیلم‌های سرگروه‌های پنج‌گانه و آزاد از اکران گروه هنر و تجربه حذف شود، چون این یکی از نکراتی‌های خودم هم بوده است که سرنوش‌ت گروه هنر و تجربه باید مستقل باشد.

من فکر می‌کنم باید گروه هنر و تجربه جدی گرفته شده و از آن مراقبت شود؛ یعنی این مهم است که گروه هنر و تجربه فقط اختصاصا به اکران فیلم‌های همین گروه داشته باشد.
جریان فیلم‌سازی در سینمای ایران یک جریان گسترده عمومی شده است؛ به‌اصطلاح با آسان‌شدن و ارزان‌شدن ابزار خلی‌ها به‌راحتی می‌توانند فیلم بسازند، اما باید از این قضیه مراقبت شود و استعداد‌های درخشان را که در فضای دینی و شنیدنی نمود پیدا می‌کنند، بازآموزی و به‌رحال حمایت کنند و آنها را به سمت تولیدات سینمایی بیاورند و در گروه هنر و تجربه نمایش داده شوند، چون اگر این اتفاق نیفتد، خطر نبودن سینمای هنر و تجربه، اول این است که سینمای زیرزمینی ایجاد می‌شود و دوم اینکه محروم‌شدن فضای سینمایی کشور از مواجعه با افق‌های تازه و افتادن به ورطه کلیشه، تکرار، رکود، کسادی و ورشکستگی است.

ناصر صفاریان:

موافقِ فیلم‌هایی با ساختار خاص هستیم

نظر خودم این است که وقتی گروه هنر و تجربه در واقع ابداع شد، توقعی در مخاطبانش ایجاد کرد که باید

فیلم‌هایی را ببینند که با ساختاری خاص باشند؛ بنابراین فکر می‌کنم که الان اکران هر نوع فیلمی که ساختار کلاسیک دارد، در این گروه اشتباه است.
چه این فیلم از اصغر تماشاکردن نیز اکران شده است و چه فیلمی جایزه بهترین فیلم را هم از جشنواره فیلم فجر به‌اینکه برخورد با متخلفان چگونه خواهد بود نیز گفت: «این موضوع در جلسات بعدی شورای صنفی نمایش مورد بحث قرار خواهد گرفت.»

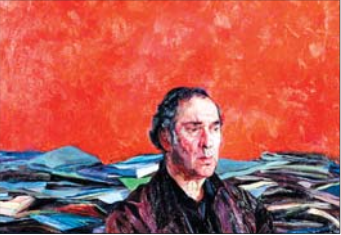
این در حالی است که در یک سال گذشته فیلم‌هایی چون «گذشته»، «لاتوری»، «ایستاده در غبار» و «نفس» که هم‌زمان در گروه سینمایی اکران شدند، سئانس‌هایی در این گروه سینمایی به نمایش آنها اختصاص داده شد.

امیرحسین علم‌الهدی، رئیس شورای سیاست‌گذاری این گروه سینمایی، ماه‌ها پیش در واکنش به نمایش برخی آثار سینمایی هم‌زمان در سرگروه سینمایی و هنر و تجربه با اشاره به اینکه تفکیک صددرصدی بین سینمای اکران و «هنر و تجربه» به‌سختی امکان‌پذیر است، نوشت: «برخی از فیلم‌های متفاوت و برتر سینمای پدنه هم که

زیر آسمان فیروزهای

استقبال و تمدید

«بازگشت به خانه» هارولد پینتر

● **شرق:** پیش‌فروش بلیت نمایش «بازگشت به خانه»، نوشته هارولد پینتر با کارگردانی مشترک رامین معصومیان و فرید قادرن‌سها که در اجرای اول خود با استقبال پرشور هنرمندان و تماشاگران روبه‌رو بود در سایت تیوال فعال شد.
نمایش «بازگشت به خانه» برای دومین‌بار از ۲۴ فروردین لغایت ۳۰ اردیبهشت‌ماه ساعت ۲۰:۱۵ در تماشاخانه ارغنون روی صحنه می‌رود.
رامین جعفری، امین جلالی، مینا زرانی، محمدرضا سجادیان (میهمان از گروه روزدا)، مجیدرضا کشوردوست، کاوه مرحمتی و آزاده مشعشعی در این نمایش به ایفای نقش می‌پردازند.
از دیگر عوامل این نمایش می‌توان به تهیه‌کننده: گروه ریگولی‌تو، دستیار کارگردان: علی دولت‌یاری، منشی صحنه: امونا پیکریان، طراح گریم: سارا اسکندری، مجریان گریم: سیاوش گوردزی، پریا الهی، پیرایش موز: حسام حیدری، آهنگ‌ساز و طراح صدا و موسیقی تیزر: رضا قانعی، دستیار صدا: محمدمشعشعی، طراحی پوستر و بروشور: کاوه مرحمتی، طراحی و ساخت تیزر: کاوه مرحمتی، صحنه‌یاران: امیرحسین بخشایش، جواد حسینی، عکاس: فرهاد جاوید و روابط‌عمومی: گروه تبلیغات مربع ۱۱ اشاره کرد.

تماشاخانه

محمدعلی ابطحی پس از تماشای

«سزیزف و کمدی مرگ»

مضمون انسانی و لطیفی داشت

● **شرق:** نمایش «سزیزف و کمدی مرگ» در تماشاخانه باران، میزبان هنرمندانی نظیر اصغر همت، کاظم هزیرآزاد، اصغر توسلی و همچنین محمدعلی ابطحی - عضو فعال جبهه اصلاح‌طلب - بود.
به گزارش روابط‌عمومی گروه، دینش اجرای نمایش «سزیزف و کمدی مرگ» با حضور هنرمندانی مانند کاظم هزیرآزاد، اصغر همت، اصغر توسلی (تهیه‌کننده سینما)، داوود اظیابی (کارگردان تلویزیون و سینما) و محمدعلی ابطحی (چهره شاخص جبهه اصلاح‌طلبان) برگزار و با استقبال میهمانان ویژه این نمایش روبه‌رو شد.
محمدعلی ابطحی پس از تماشای نمایش گفت: «مضمون انسانی و لطیفی داشت.
خدایان و پیام‌آوران مرگ می‌خواستند زندگی را به عزا تبدیل کنند، اما قلم نوشتن مرگ را سزیزف در زدیده بود و بزرگ‌ترین خدمت به بشریت را در این می‌دانست که بتواند بر ترس از خدایانی مثل زئوس و واسطه‌های آنان غلبه کند.
درمجموع این نمایش کار انسانی دیدنی‌ای است که آن را به همه علاقه‌مندان تئاتر توصیه می‌کنم».
داوود اظیابی نیز در رابطه با نمایش «سزیزف و کمدی مرگ» بیان کرد: «کار خوب و فاخری بود و لذت بردم.
برایم جالب بود که موضوع نمایش بیشتر فلسفی و مفهومی بود تا کمیک و اینکه هرچند این کار چندین‌سال پیش نوشته شده، ولی به نظرم همچنان متنی جهان‌شمول و با شرایط کنونی جامعه جهانی هم‌طراز است».
این‌کارگردان سینمای و تلویزیون درباره ساختار اجرایی نمایش نیز اظهار کرد: «کارگردانی نمایش عالی بود و نقطه قوت نمایش این بود که در کارگردانی تلاش شده بود از کمدی هجو و لوذگی دور شوند و طنز فقط در موقعیت‌ها ایجاد شده بوده».
او افزود: «بارز نویسی متن تلاش شده بود از دیالوگ‌های خلاف فرهنگ ایرانی، هجو و زننده که در برخی نمایش‌های آزاد دیده می‌شود، پرهیز شود و کارگردان و نویسنده نخواست‌ه‌اند به هر قیمت تماشاگر را بخندانند.
در این نمایش با بازی‌های خوب و روانی روبه‌رو بودم».
اظیابی در پایان ابراز امیدواری کرد که مسئولان فرهنگی بیشتر و بهتر از تئاتر حمایت کنند، زیرا در این صورت می‌توانیم نوعی خوداشتغالی و ترویج فرهنگ صحیح را داشته باشیم.
گفتنی است نمایش «سزیزف و کمدی مرگ» برگرفته از نمایش‌نامه «سزیزف و مرگ» اثر «روبر مرل» با ترجمه احمد شاملو و کارگردانی مشترک علی ضیایی و مسعود روستا اجراهای خود را از ششم فروردین در تماشاخانه باران آغاز کرده و تا پایان ماه جاری ادامه خواهد داشت.
محمدرضا مالکی، فرامرز قلیچ‌خانی، شلما لطیفی، محمدعلی حسینیعلی‌پور و مسعود روستا در نمایش «سزیزف و کمدی مرگ» ایفای نقش می‌کنند.

نمایش فیلم‌های کلاسیک ترمیم‌شده در جشنواره جهانی فجر

محصول گروه تولیدی مستقل باستر کیتون و مجموعه نویسندگان کمدی‌اش بود که در گیشه موفقیتی به دست نیاورد و به آخرین فیلم کیتون برای کمپانی یونایتد آرتیستس بدل شد.

«آخرین شانس» (۱۹۴۵) درباره دو سرباز آمریکایی و انگلیسی است که از قطار حامل زندانیان نازی‌ها در ایتالیایی جنگ‌زده می‌گریزند تا به‌سوی مرز سوئیس روند، اما در نهایت به رهبران گروهی چندملیتی از جنبش مقاومت ایتالیا بدل می‌شوند.

داستان «آشوب» (۱۹۸۵) در زاین قرون وسطا روی می‌دهد.
یک جنک‌سالار سال‌خورده، بازنشسته می‌شود و امپراتوری خود را به سه پسرش واگذار می‌کند.

خبر ویژه

ارسال آثار به دومین جشنواره فیلم ۱۸۰‌تاییه‌ای پاسارگاد دارد

به‌دفع جلب افکار عمومی به این موضوعات مهم، شناسایی استعدادها و همچنین ایجاد انگیزه در جوانان علاقه‌مند برگزار می‌شود.
علاوه بر محورهای یادشده، در بخش جنبی جشنواره نیز ایده‌های هر بخش که امکان ساخت پیدا نکرده‌اند، مورد ارزیابی داوران قرار خواهند گرفت.
وی با بیان این موضوع که استقبال بسیار خوب از نخستین دوره از این جشنواره یکی از دلایل ادامه این حرکت ارزشمند و برگزاری دوره‌های بعدی آن بوده است، ادامه داد: سازندگان آثار حاجک‌تر تا پایان تیر سال جاری فرصت دارند نسخه نهایی فیلم خود را همراه با عکس کارگردان برای دبیرخانه ارسال کنند.
زمان آثار ارائه‌شده نباید بیش از ۱۸۰ ثانیه باشد.
همچنین طرح و ایده اثر باید در یک صفحه ۲۴ ارائه شود.
او

ثبت‌نام و ارسال آثار به دبیرخانه دومین جشنواره فیلم ۱۸۰تاییه‌ای

پاسارگاد، از سوی علاقه‌مندان و هنرمندان کشور ادامه دارد و استقبال بسیار خوبی از این جشنواره شده است.
به گزارش روابط‌عمومی بانک پاسارگاد، خسرو رفیعی دبیر اجرایی و عضو هیئت داوران جشنواره، با اعلام این خبر گفت: این جشنواره که به ابتکار بانک پاسارگاد در حال برگزاری است، با فراخوانی در سال ۱۳۹۵ کار خود را آغاز کرد و تاکنون تعداد درخورتوجهی از هنرمندان در این جشنواره ثبت‌نام کرده و آثارشان به دبیرخانه ارسال شده است.
تماس با دبیرخانه برای ثبت‌نام و ارسال آثار نیز ادامه دارد.
وی ادامه داد: این جشنواره با محورهای حفظ محیط زیست و منابع طبیعی، تکریم خانواده و حقوق اجتماعی و اهدای عضو،